

БРАДАТА НА ГРАФА

Превод от италиански: Иван Тонкин, 1999

chitanka.info

С клоновете на хълма, където се намирало село Покапаля, били толкова стръмни, че неговите жители връзвали торбички под опашките на кокошките, защото иначе яйцата, които те снасяли, щели да се търкулнат надолу и да се загубят в храстите.

Така че селяните от Покапаля съвсем не били заспали глупаци, за каквито ги смятали, и поговорката:

*„Всички знаят що за хора
в Покапаля се плодят:
там магаретата свирят,
а стопаните реват.“*

Била само една лоша шега на техните съседи, защото жителите на Покапаля били добри и мирни хора и с никого не обичали да се карат.

— Да, да — обикновено отговаряли те. — Почакайте да се върне Мазино и тогава ще видим кой ще реве по-силно, ние или вие.

Мазино бил любимецът на всички и на всичкото отгоре бил най-будният от цяло Покапаля. Ако се съдело по вида му, за Мазино не биха дали и пукната пара, но затова пък той бил много хитър. Когато се родил, се сторил на майка си толкова мъничък и слабичък, че тя решила да го изкъпе в топло вино — това давало сила. За да затопли виното, баща му потопил в него нажежена до червено конска подкова. Така Мазино взел на виното хитростта и на желязото твърдостта. Майка му, след като го изкъпала, за да го освежи, сложила в люлката му зелена кора от кестен, чиято горчивина дала на Мазино остър ум.

И докато жителите на Покапаля очаквали завръщането на Мазино, който, откакто отишъл войник, не си бил идвал и сигурно тогава се сражавал в Африка, в селото започнали да стават странни неща. Всяка вечер от стадото, когато то се връщало от паша в долината, вещицата Мичилина задигала по някое добиче. Тя се криела в храстите около селото и стигало само да духне, за да изчезне цял вол. Когато след залез-слънце селяните чували шумоленето ѝ в храстите, зъбите им тракали от страх, те падали на земята като по-косени и затова се казвало:

*„Вещицата Мичилина
краде крави от мнозина,
щом погледне тя накриво,
покосява всичко живо“*

Селяните започнали нощем да палят големи огньове, за да сплашат Мичилина, та да не смее да излиза от храстите. Но вещицата безшумно се приближавала до някой огън и със своето дихание упойвала селянина, който пазел стадото, и сутринта, когато той се пробудел, не намирал нито волове, нито крави и селяните чували как той плачел и ридаел, и се удрял с юмруци по главата.

Тогава те започвали да бродят из горите и да търсят из тях следи от животните, но намирали само кичури от косми, фиби и следи от стъпки, оставени тук и там от вещицата Мичилина.

Никой вече не се осмелявал да изкарва кравите си на паша, нито да ходи в гората и гъбите там станали големи като чадъри, тъй като нямало кой да ги бере.

Това продължило с месеци и кравите, които стояли затворени в оборите, така отслабнали, че вече ги почиствали не с четки, а с грапи, чиито зъби свободно се движели между ребрата им.

Вещицата Мичилина не ходела да краде добитък в други села. Тя добре знаела, че никъде няма да намери такива мирни и кротки хора като в Покапаля.

Всяка вечер тези бедни селяни палели на селския площад огромен огън, жените и децата се затваряли в къщите, а мъжете стояли около огъня, почесвали се по главите и се вайкали.

Почесвали се по главите и се вайкали един ден, почесвали се по главите и се вайкали втори ден и накрая решили, че трябва да отидат и да помолят графа за помощ.

Графът живеел на един връх, в един кръгъл замък, обграден с каменна стена, посипана с начупени стъкла. Една неделна заран всички селяни, с шапки в ръце, отишли пред замъка и почукали на вратата. Отворили им и като влезли в двора, те се озовали пред кръглата къща на графа със затворени прозорци и целите зарешетени. В двора пазели графските войници, мажели мустаците си с олио, за да лъщят и гледали злобно и сърдито селяните. В дъното на двора в

кадифено кресло седял графът с много дълга черна брада, която четири войника разчесвали с четири гребена.

Най-старият от селяните, като събрал смелост, казал:

— Господарю, ние се осмелихме да се обърнем към теб, за да ти разкажем за нашата беда. Нашият добитък, който пасе в гората... вещицата Мичилина постоянно го краде... — Така с въздишки и жалби, с помощта и на другите селяни, които с жестове го подкрепяли, старецът разказал за живота им, изпълнен със страх. Но графът мълчал.

— И ние се осмелихме да дойдем тук — продължил той. — За да помолим за помощ, защото ако твоя милост нареди да ни изпрати охрана от войници, ние ще можем да изкараме добитъка си на паша.

Графът поклатил глава.

— Ако ви изпратя войници — казал им той, — ще трябва да изпратя с тях и капитана.

Селяните слушали с плаха надежда.

— Но ако се лиша от капитана — продължил графът, — тогава вечер с кого ще играя на томбола?

Селяните паднали на колене.

— Помогни ни, господин графе, бъди милостив!

Стоящите наоколо войници лениво се прозявали и продължавали да си мажат с олио мустаците.

Графът отново поклатил глава и им заявил:

*„Аз съм граф, а пък на графа
всяка дума е правдива:
вещици не съм аз виждал,
значи няма и такива.“*

При тези думи войниците, без да престават да се прозяват, си грабнали пушките и с натъкнати щикове бавно тръгнаха към селяните, за да ги прогонят от двора.

Обезкуражените селяни се върнали на площада и сега вече съвсем не знаели какво да правят. Тогава най-старият от тях, този, който говорил пред графа, възкликнал:

— Трябва да извикаме Мазино!

Те написали писмо и го изпратили на Мазино в Африка. И една вечер, когато се събрали както обикновено край огъня, на площада се появил Мазино. И разбира се, както му е редът, започнали да го поздравяват, да го прегръщат, да носят менчета със затоплено вино с подправки и да го питат: „Докъде стигна?“, „Какво видях?“ и „Знаеш ли колко сме нещастни?“. Мазино внимателно изслушвал всеки от тях и накрая започнал да им разказва:

— В Африка видях човекоядци, които не могат да намерят хора; в пустинята видях един безумец, който, за да може да си изкопае вода, си беше оставил нокти, дълги дванадесет метра; в морето видях риба с една обувка и с един пантоф, която искаше да е цар на другите риби, защото никоя от тях нямаше нито обувки, нито пантофи; в Сицилия видях жена, която имаше седемдесет деца и само една тенджерка; в Неапол видях хора, които вървяха, тласкани от сплетните на другите около тях; видях много черни, но видях и още много по-бели; нагледах се на страхливи хора, но толкова страхливи като в Покапаля виждам за първи път.

Селяните от срам и смущение навели глави. Мазино засегнал болното им място. Но той нямал намерение да обижда своите съселяни и ги накарал да му разкажат отново до най-малките подробности историята с вещицата.

— А сега — казал той, — ще ви задам три въпроса и след това точно в полунощ ще отида в гората и ще ви доведе вашата вещица.

— Питай! Питай! — завикали селяните.

— Моят първи въпрос е към бръснаря. Кой е идвал при теб през този месец?

Бръснарят отговорил:

*„Идваха с дълги и къси бради,
идваха с меки и твърди бради,
с коси къдриви и с коси прави —
с всички мойта ножица се справи.“*

— Сега ти, обуцарю, кажи много ли бяха обувките, които поправи този месец?

— Уви! — отговорил обуцарят:

*„Правих аз обувки от дърво и кожа
гвоздей подир гвоздей бързах да им сложа,
правих от коприна и от змийска кожа,
но в селото пукнат грош не ни остана,
тъй че скоро няма чука да подхвана.“*

— А третият ми въпрос е към тебе, въжарю, колко въжета продаде ти през този месец?

Въжарят отговорил:

*„Продавах всякакви въжета,
въжета за герани, канани на чилета,
въжета здрави, въжета различици,
въжета от слама, въжета кълчищни,
като ръка дебели и от игла по-тънки,
по-меки от коприна, по-здрави от стомана,
продадох вече всичко и нищо не остана.“*

— Всичко е ясно — казал Мазино и легнал до огъня. — Сега ще поспя някой и друг час, защото съм много уморен. Събудете ме в полунощ и аз ще отида да хвана вашата вещица. — Закрил си с шапката лицето и заспал.

До полунощ селяните стояли тихо, гледали да не сумтят, за да не го събудят. В полунощ Мазино се обърнал на другата страна, прозял се, изпил една чаша топло вино, плюл три пъти в огъня, станал и без да погледне към никого, поел по пътя към гората.

Селяните останали край огъня и зачакали. Големият огън вече се превърнал в купчина от тлеещи въглени, въглените — В студена пепел, но селяните продължавали да чакат. Най-после Мазино се върнал. Но кого водел Мазино, като здраво го държал за брадата? Самият граф, който хленчел и молел за пощада.

— Ето я вещицата! — извикал Мазино. — И веднага попитал: — А къде е топлото вино?

Пред погледите на изумените селяни графът се тръснал на земята, целият се разтреперил и се свил като буболечка при студ.

— Разбрах, че никой от вас не е можел да върши всичко това, — защото всички сте ходили на бръснар и никой от вас е нямало как да остават косми по храстите, освен това следите по земята са от големи и тежки обувки, а вие ходите боси. Това не е било нечиста сила: вещицата няма нужда да си купува толкова въжета, за да връзва и отвежда откраднатите животни. Но къде е затопленото вино?

Треперещият граф се опитвал да се скрие в брадата си, която Мазино разчорлил и проскубал, когато го измъквал от храстите.

— А как той ни е приспивал с поглед? — попитал един селянин.

— Удрял ви е по главата с тояга, обвита с парцали, и когато замахвал, сте чували само едно свистене във въздуха и от удара не оставала никаква следа, а вие сте се събуждали с болна глава.

— А фибите, които той е губел? — попитал друг селянин.

— С тях той е забождал брадата на главата си, както правят жените с косите си.

Селяните слушали мълчаливо, но когато Мазино ги попитал:

— И така какво да правим с него?

Селяните завикали:

— Да го изгорим!

— Да му одерем кожата!

— Да го затворим в една бъчва и да я търколим!

— Да го завържем на позорния стълб!

— Пощадете ме! — молел графът със слаб глас.

— Ето какво ще направим — казал Мазино, — нека той да ви върне добитъка и да ви почисти оборите. А ако му харесва нощно време да ходи из храстите, нека нощем да обикаля из тях и да събира вършини за вас. И кажете на децата си да не събират тези фиби, защото без тези фиби вещицата Мичилина няма да може никога да ходи с прибрана коса и брада.

Селяните така и направили. След това Мазино тръгнал да обикаля света. Наложило му се да участва в много войни.

Всичките те били много дълги. И от онези времена останала песничката:

*„Кажи какво, войнико,
човек за теб да смята?
Ядеш ти много малко
и спиш върху земята,
с барут зареждаш топ
и вдигаш страшен шум:
Бум-бум! Бум-бум!“*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.